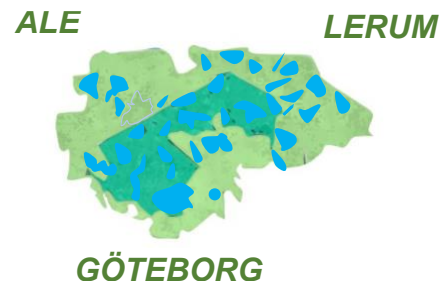

Hållbara Vättlefjäll

Förslag från stormöte 2 Mars 2023

Hållbara Vättlefjäll

Med planering för arbetsgruppsmöten under våren

Sammanfattning

Den 2 mars träffades 36 aktörer för att tillsammans skapa förutsättningar för att sjösätta en plattform/samarbetsorganisation för att med våra samlade kompetenser och resurser skapa en hållbar utveckling för Vättlefjäll och för oss aktörer.

Efter en välkommande kopp kaffe och te utomhus presenterades projektet Hållbara Vättlefjäll kort. Du kan [ladda ned presentationen från vår hemsida, klicka här](#).

Presentationen följdes av en workshop med temabaserade samtalsgrupper där teman utgick ifrån de områden som lyftes fram som viktiga under projektets intervju och dialogfas. Samtalsgrupperna arbetade fram första förslagsunderlag för handlingsplaner kring de olika temaområden. Workshopen var upplagt så att det var fritt att byta mellan samtalsgrupperna och varje kvart lyftes denna möjlighet fram. Syftet var att alla alltid kände att de var på rätt plats och kunde bidra.

För att gå vidare och konkret arbeta med handlingsplanerna delade vi in oss i arbetsgrupper. Arbetsgrupperna ska träffas flera gånger fram till nästa större möte (eventuell en startkonferens) där förslagen för handlingsplaner presenteras. Det fanns även möjlighet att rösta på bästa datum för nästa stormöte. (31 maj, 7 juni, 12 juni).

Du som inte kunde delta i mötet kan skriva in dig i en/flera arbetsgrupp/er och välja bästa datum här, [klicka på länken](#).

Tips för läsning av dokumentet

Du kan välja att läsa hela dokumentet eller klicka fram till det som är aktuell för dig.

Projektet Hållbara Vättlefjäll drivs i samverkan och med processstöd från Länsstyrelsen, Västra Götalands Regionen och Västkuststiftelsen. Projektet processleds av Tikitut community-based tourism och finansieras med medel av Leader längs Göta Älv.

SAMMANFATTNING	1
INTRO OCH ARBETET FRAMÅT	3
Våra arbetsgruppsmöten under våren	3
Arbetet i arbetsgrupperna	4
DOKUMENTATION AV STORMÖTETS DIALOGER OCH FÖRSLAG	5
Huvudområden och delområden	6
Huvudområden och allas förslag	7
Vision och organisation	7
Samfinansiering	8
Natur/kulturvård, skogsbruk och skogsbete.	9
Social hållbarhet och hälsa med friluftsliv, idrott och naturturism.	11
Ledutveckling - vandring, cykling, ridning.	12
Arbetsgruppindelning (Arbetsgrupp - vem - organisation)	13
SAMMANFATTNING AV INTERVJUSVAREN:	16
Plattformen/Samarbetsorganisationen skulle - Vad?	16
Plattformen/Samarbetsorganisationen skulle - Hur?	18
Plattformen/Samarbetsorganisationen - Målet?	19

Intro och arbetet framåt

Första veckan i mars (2 mars) var vi 36 aktörer som började den konkreta processen att forma förslag till en samarbetsorganisation för ett hållbart nyttjande av Vättlefjäll.

[Här kan du ladda ned Deltagarlistan till mötet och Presentationen: Hållbara Vättlefjäll 2022-2023 Stormöte 2 mars 2022.](#)

I en öppen workshop började deltagarna lägga den första grunden av förslag till vision och handlingsplaner runt följande huvudområden:

1. Vision och organisation
2. Samfinansiering
3. Natur och kulturvård, skogsbruk och skogsbete (betande djur)
4. Social hållbarhet och hälsa med friluftsliv, idrott och naturturism.
5. Ledutveckling - vandring, cykling, ridning

Våra arbetsgruppsmöten under våren

Under våren skall arbetsgrupperna ta fram förslag till vision och handlingsplaner som skall beslutas om vid en gemensam startkonferens i juni (alt. september).

De 5 huvudområdena ovan inbegriper cirka 21 olika delområden som vi ska skriva handlingsplaner till.

Under stormötet började deltagarna redan forma arbetsgrupper för att fortsätta arbetet i små grupper under våren.

För dig som inte var med - så här anmäler man sig för deltagande i en arbetsgrupp

De som inte haft möjlighet att vara med i på mötet eller har precis kommit in i samverkan, finns det möjlighet att ansluta sig till någon arbetsgrupp runt ett arbetsområde/tema. För det skriver ni upp er i en google forms (länk finns nedanför). När vi har samlat in era anmälningar ser vi till att ni får kontakt med någon från arbetsgruppen.

I samma dokument kan ni även ange vilket datum som passar er bäst för startkonferensen. Valet faller på det datumet då de flesta kan.

Just nu är fördelningen så här:

31 mars – 9 personer

7 juni – 11 personer

12 juni – 9 personer

Arbetet i arbetsgrupperna

Ni som redan har skrivit upp er i arbetsgrupperna ser era arbetsgruppskollegor i delen *Arbetsgruppsindelning*

Vi rekommenderar att varje grupp träffas 3-4 gånger (eller mer om ni kan/vill) för att kunna ta fram gedigna handlingsplaner.

Du/ni kan vara med i fler grupper och man kan bilda nya.

Dan, Ulla och Anne kan hjälpa till att organisera möteslokaler, digitala länk till zoom, verktyg för att hitta gemensamma mötestider, mm. Fråga gärna om hjälp!

Vi ska träffas igen för att presentera, prioritera och besluta om visioner och handlingsplaner vid startkonferensen i juni (alt. sept) . I google forms får ni också välja ett datum som passar er bäst:

Länk till indelning i arbetsgrupperna och val av lämpligt datum för startkonferensen

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScsS1BGZJFIQgmFVRBqaZ28PgHlqDY1mc5ki84ghqjk2KzNA/viewform?usp=pp_url

Länstyrelsen
Västra Götaland

Dokumentation av stormötets dialoger och förslag

Stormötets agenda var:

1. Välkommen och syftet med stormötet
2. Presentation av Angereds gård
3. Vem är vi & gemensam övning
4. Kort presentation om projektet
5. Tematisk grupparbetet och presentera resultat
6. Formar arbetsgrupper och arbetet framåt
7. Avsluta dagen

I denna del av utskicket sammanfattas vilka prioriterade förslag som lyftes av mötesdeltagarna i arbetet med huvudområden, utifrån utveckling av en samarbetsorganisation för Hållbara Vättlefjäll.

Deltagarna ombads att ge förslag på innehåll för handlingsplanerna för varje huvudområde. Som ett stöd fanns det texter tagen från intervjuvaren samt olika frågeställningar att utgå ifrån.

Ett stöd för att gemensamt ta fram visioner och handlingsplaner

Detta underlag samt våra djupintervjuer kommer vara ett stöd under våren för de olika arbetsgrupperna när de ta fram förslag till visioner och handlingsplaner och som vi gemensamt skall beslutas om under startkonferensen.

Huvudområden och delområden

Genom intervjuerna identifierades 4 huvudområden med 21 delområden som det ska skrivas handlingsplaner för.

Delområden är ett stöd för att ta fram visioner och handlingsplaner för olika intressen och värden som rör samarbete för ett Hållbart Vättlefjäll. En arbetsgrupp kan ta fram förslag på visioner och handlingsplaner till flera områden. Om det är något underområde som upplevs som viktigt kan en arbetsgrupp formas runt den för att ta fram specifika förslag. Om det är något specifikt område som inte finns med så kan man lägga till det

Övergripande	Friluftsliv, hälsa, idrott, naturturism	Natur och kultur	Företagande
Vision och organisation	Utveckling av leder / skyltning - vandring, cykel och ridleder	Natur- och kulturvård, markrestaurering	Näringslivsutveckling och socialt företagande
Samfinansiering	Social hållbarhet, hälsa, friluftsliv, idrott	Hållbart skogsbruk och förädling	Praktiktjänst för masterstudenter
Former för samverkan	Programverksamhet - förskolor o skolor	Natur- och kulturvård, markrestaurering	
Hållbarhetsanalys	Inkludering och integration		
Synk av handlingsplaner och genomförande	Organisering av tillsyn, volontärer, guider och naturvägledare		
Samordnad information och kommunikation	Håll Vättlefjäll rent		
Forskning och utveckling	Hållbar natur- och matturism		
	Utveckling av boende för besökare		

Huvudområden och allas förslag

Vision och organisation

Frågeställningar:

Vad vill vi nå? Hur ska det organiseras? Vad ska göras?

Deltagarnas förslag:

Hitta behoven - Vad behöver människor för att våga ta sig ut?

Spånga information vindskydd med mera kan ordnas men behövs hjälp för.

Första steget: Draghjälp för att få ut människor integrationsfrågor skolan upplevelse med wow känsla. Vad vill människor?

Vision: Hur kan Vättlefjäll bli en positiv resurs för Angered Gårdsten med flera områden ur ett inkluderingsperspektiv.

För förskolan och skolan är det viktigt att få ut barnen ! matupplevelser!

Plattform för integration.

Alla får utgå från sin egen organisation, Hitta nya kontaktvägar där alla kan bidra med olika saker om än så litet.

Ansvar delas och det personliga engagemanget är viktigt.

Skapa nätverk under samma paraply med gemensamma mål : socialt, natur, integration.

Det bor mycket människor runt Vättlefjäll. Viktigt att få dem att se värdet lokalt. Etablera Vättlefjäll som första handsval vid aktiviteter.

Balans natur/friluftsliv/slitage -> hållbart

Ta hand om besökare så att de får en bra upplevelse och att de vill komma tillbaka.

Organisera oss tillsammans mellan olika aktörer: information, samarbete mellan aktörer

Vision kan vara på olika nivå: lokalt, regionalt - Västsvenska Turistrådet. Destination lärjelandet; West Sweden trails.

Det behövs en sida för att se aktiva aktörer. Små aktörer känner då att man är med i ett större sammanhang - varumärke.

Frågan om att bryta sociala barriärer är viktig att ta med i visionen. Samma mål som kopplas till naturupplevelser.

Alla som har ett intresse kan bidra i utvecklingen, inte bara markägare, även privat personer med flera.

Vill se resultat! Målbild: Kan vara olika för olika frågor men ändå bidra till visionen. En Ledningsgrupp kommer att behövas

Inom Scouterna har man olika arbetsgrupper t.ex. i en liten grupp som jobbar med ekonomi. På liknande vis föreslås att små arbetsgrupper ska formars utifrån intresse kunskap och engagemang.

Vem har mandat att lova/bestämma saker? Mark ägare? Kommunen? Länsstyrelsen? En karta borde utvecklas över alla aktiviteter, aktörer och organisationer som finns och vilka roller man har.

Samverkan saknas - det behövs en grupp som kan vara drivande.

Resurser är inte alltid pengar, vi kan bidra på olika sätt! information: Hur når vi ut?

Information splittras på olika ställen. Det behövs ambassadörer på olika sätt.

Det finns kan finnas olika intressekonflikter. T.ex. Jägare? friluftsintressen och markägare?

Det gäller att hitta varandras gränser och ansvar.

Det handlar om att erbjuda något för alla! Samordning: rättighet, skyldighet, ansvar

En kartläggning behövs över alla berörda aktörer för att få mer information. Målbilderna är olika för olika aktörer - företagare ideella föreningar offentliga och kommuner.

Samfinansiering

Frågeställningar:

Vad & Hur kan vi finansiera plattformen.

Deltagarnas förslag:

- Samfinansiering. Sponsring via företag,
- brainstorm med företag
- Ta fram presentationsmaterial och söka bidrag och stöd
- Crowdfunding

Naturkontakt är viktig för elever. Skolorna har sin ekonomi. Ge pedagogerna och skolledare mod att erbjuda annat än inomhusundervisning.

Plattformen bör få i uppdrag att skapa en struktur, organisation för att vi ska få finansiärer

Ha en arbetsgrupp som inte är ledningsgruppen som jobbar specifikt med finansiering både med att ansöka om projektpengar och med att ha kontakt med aktörer som kan bidra ekonomisk

Tänka stort att få in stora företag att satsa pengar

Större företag - tänk Volvo - likt Tynneredsatsningen

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Skapa ett Naturum med statlig finansiering

Se personella resurser och befintliga verksamhet som en del finansiering

Plattformen behöver bara ta fram en budgetprognos Var kommer saker Kosta

Söka Leaderpengar och EU-stöd för samverkan mellan stad och land så att Göteborg åter in i Leadersamverkan.

Skapa ett friluftscentrum i Rannebergen med friluftsbutiker som i sin tur kan generera cafe m m

Skapa event, tävlingar som ger intäkter, till exempel Vättleklassiker löpning - simning - cykling

Restauranger behöver få lammkött - och det kan vara lokalproducerat från betande djur som sköter naturvården. Att koppla detta till lokala butiker är intressant. Gårdsbutik

Börjar smart - inte allt på en gång

Skapa något som hålla över tid innan vi hittar på nya verksamheter

Stärka Rannebergen genom att få en långsiktig aktör i centrum för livsmedel som skapar ingång till fler verksamheter

Utomhuspedagogiskt inslag för skolorna i Göteborg med integrationsinslag

Skapa en stiftelse för social hållbarhet kräver pengar från privata och andra externa aktörer

För att få finansiering krävs en tydligt organisation

Flera intressenter måste bidra med pengar till en fond som plattformen får mandat över

Sociala investeringsfonden AB framtiden skulle eventuellt kunna vara intresserade av en medfinansiering.

Finansiering kräver att vi pekar ut en ansvarig

Tydlig prioritering vad som ska göras och i vilken ordning

Natur/kulturvård, skogsbruk och skogsbete.

Frågeställningar:

Vad skall göras? Hur ska det göras? Vem behöver vara med i gruppen?

Deltagarnas förslag:

Länsstyrelsen
Västra Götaland

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Västkoststiftelsen

Tikitut
Community-based tourism

Europiska jordbruksfonden för
landbruksutveckling Europe
investerar i landskapsområden

LEADER
LANSK GÖTA ALV

LEADER

Finns det möjlighet att ha en slags "pool" där personen som vill prova på/ha hobbyverksamhet med djur kan låna utrustning eller liknande, så att fler kan syssla med djurhållning.

Det finns regler om att det inte få tilläggsfodra djur som är i naturreservat, så då blir det genast mer av projekt vintertid

Utveckling av "kolonilotter" fast med djur

Skydda utrotningshotade djur genom att ha dem på naturbete här.

Kunskapsutbyte mellan många

Kolla in havskoloni-letten på Bananpiren som koncept

Hitta Mötesplatsen

Låter ungdomar / skolungdomar komma ut och hjälpa till att röja hagarna och ta bort sly.

På grund av pandemin har det varit mycket mer folk som rör sig i området

Det finns önskemål om parkering vid Rördalen

Förslag betalparkering vid Lövgärdet kan det vara gratis?

Jordbruksmark vid Rördalen -djurpark i Bohus exempel Highland cattle

Svårt att nå ut med information i stort flöde

Får, naturbete - Utveckla ett nätverk för att förenkla för att få till stånd naturbete.

Skötselavtal om kommunens mark

Privatpersoner/boende vill hjälpa till. Guidning om hur det ska göras behövs i skötselavtal

Det behövs en aktör som samverkar angående naturbeten för att få flera små djurägare skall kunna samarbeta så att inte en enda behöver ha massa få djur

Informationsskyltar, kvarnlämningar, kvarnstenar, jättegryta, fångskrupa

Stadsmuseet skulle kunna sköta skyltningen.

Tillgänglighet till fjället!? Måste lösas!

Kombinera med konferensen

Guidade turer samlar folk som kan föreläsa ute

"Läroum" i skogen erbjuda skolan detta?

Ungdomar och skolvana - naturbete = ❤️

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Social hållbarhet och hälsa med friluftsliv, idrott och naturturism.

Frågeställning:

Vad skall göras? Hur ska det göras? Vem behöver vara med i gruppen?

Deltagarnas förslag:

Hur motiverar vi de omotiverade att uppleva naturen

Vilka målgruppen har vi inte? Och varför? Hur kan vi nå fler?

Enkelhet Tillgänglighet Låg tröskel

Skapa mat ihop för att locka ut i naturen. Samlas runt elden, varm mätt och torr

Naturen till de som är ovana

Använda ordet promenad istället för vandring (vandring kan avskräcka)

Skyлта om intressant information i skogen om allemansrätten eller arter

En platt vandringsled som går bra att rulla ut med rullstol är viktigt.

Uppleva naturen genom många sinnen t ex skogsbad

Inventera - fråga vad som efterfrågas av olika målgrupper

Skapa en prat??? - I likhet med "pratbänkarna" för att bryta ensamhet "pratgruppen"

Vilka grupper representerar grupp 4? - Barn, ungdomar, vuxna, rehab, skolungdomar, funkisar, ungdomar i kyrkan.

Skapa intresse för biologisk mångfald och social mångfald. "sällsynt är vacker" fadderverksamhet för arter.

Vandringsturismen - besök på Gårdstens vandrarhem

Kort vandring för nybörjare naturkontakt

Skogsbad

Guidningar i naturen i samband med konferensen till exempel Lärjeåns kök och idéum

Unga guider /ledare Gårdsten

Guida/visar vägen till Vättlefjäll

Ledutveckling - vandring, cykling, ridning.

Frågeställningar:

Kom med förslag - Vad skall göras? Hur skall det göras? Vem behöver vara med i gruppen?

Deltagarnas förslag:

Tillgänglighet för alla- inte bara dem med rätta glasögon

Fler slogbodar (vindskydd)

Fokus synskadade Qr-kod etc

Mål som underlättar för funktionshindrade att kunna gå runt Östersjön

Hur gynnar vi äldre

Tillgängligt fiske för alla

Hållbara leder som skonar naturen

Ny accessled till Vättlefjäll från Björsared Tappen till Björsjöås. Lämplig vandring två dagar med övernattnig på Björsjöås exempel Björsared - Björsjöås - Angered centrum

Ordna "enkla" charter-upplägg med två dagar två nätter + tre rätters måltider. Björsjöås lämplig placering

Attrahera fler genom att också ha promenadstråk

Arbetsgruppindelning (Arbetsgrupp – vem – organisation)

Arbetsgrupp	Person	Organisation
Övergripande grupper		
Område: Vision och organisation	Saga Karlsson	Boende på Vättlefjäll
	Emmyly Bönfors	Kommunalförbundet (Centerpartiet)
	Alexandra Pettifor	Skog & Spis
	Gunilla Klingensjö	Vägen ut!
	Linus Kron	Västkuststiftelsen
	Tord Hansson	Personskadeförbundet
Område: Samfinansieringsplan		
	Alexandra Pettifor	Skog & Spis
Område: Hållbarhetsanalys		
Område: Synk av handlingsplaner och genomförande	Alexandra Pettifor	Skog & Spis
Område: Samordnad information och kommunikation	Alexandra Pettifor	Skog & Spis
Område: Forskning och utveckling		

Arbetsgrupp	Person	Organisation
Område: Friluftsliv, hälsa, idrott, Naturturism	Lars Tång – ingen specifik delområde	Friluftsförbundet Göteborg Lärjedalen
Utveckling av leder, skyltning – vandrings-, cyklings- och ridleder	Jenny Perez Grannas	Gårdstensbostäder
	Helena Engvall	Stadsmiljöförvaltning
	Nicolina Holmgren	Rosa Huset – Scouterna Lövgärdet
	Ingrid Tegvald	Personskadeförbundet
	Anders Björklund	Björnsjöas Vildmark o Bergum G U
	Anna Wiklander	Västkoststiftelse
	Bengt Wackerberg	Scouterna Vättlefjäll – Trollsjönäs
	Tord Hansson	Personskadeförbundet
Social hållbarhet, hälsa, friluftsliv, idrott	Jenny Perez Grannas	Gårdstensbostäder
	Nicolina Holmgren	Rosa Huset – Scouterna Lövgärdet
	Ingrid Tegvald	Personskadeförbundet
	Anders Björklund	Björnsjöas Vildmark o Bergum G U
	Marja Nordin och Ulrika Ankargren	Som stöd från Länsstyrelsen
	Helena Johansson	Tikitut community-based tourism (Lövgärdets unga guider)
	Tord Hansson	Personskadeförbundet
Programverksamhet - förskolor o skolor	Åsa Persdotter	Utomhuspedagogisk handledning (privatperson)
	Bengt Wackerberg	Scouterna Vättlefjäll – Trollsjönäs
Inkludering och integration	Jenny Perez Grannas	Gårdstensbostäder
	Nicolina Holmgren	Rosa Huset – Scouterna Lövgärdet
	Marja Nordin och Ulrika Ankargren	Som stöd från Länsstyrelsen
	Helena Johansson	Tikitut community-based tourism (Lövgärdets unga guider)
Organisering av tillsyn, volontärer, guider och naturvägledare		
Håll Vättlefjäll rent		
Hållbar natur- och matturism	Anna Sara Person	Centerpartiet
	Marja Nordin och Ulrika Ankargren	Som stöd från Länsstyrelsen
Utveckling av boende för besökare	Saga Karlsson	Boende på Vättlefjäll
	Alexandra Pettifor	Skog & Spis

Arbetsgrupp	Person	Organisation
Område Kultur och natur		
Natur- och kulturvård, markrestaurering	Helena Engvall	Stadsmiljöförvaltning
	Elsa Ogalde	Göteborg Stad, Exploateringsförvaltning
	Clara Lerbro	Naturskyddsföreningen Gbg Kompetens inom Naturvård
	Anna Wiklander	Västkuststiftelse
Hållbart skogsbruk och förädling	Xavier de Maupeou dAbleiges	Göteborgs stads Stadsmiljöförvaltningen
Skogs- och utmarksbete	Saga Karlsson	Boende på Vättlefjäll
Jakt och fiske	Xavier de Maupeou dAbleiges	Göteborgs stads Stadsmiljöförvaltningen
	Tord Hansson	Personskadeförbundet

Arbetsgrupp	Person	Organisation
Område Företagande		
Näringslivsutveckling och socialt företagande		
Praktiktjänst för masterstudenter		

Sammanfattning av intervjuvaren:

Här kan du ladda ned [Samtalsunderlag/intervjufrågor för dialogprocessen](#)

Plattformen/Samarbetsorganisationen skulle - Vad?

→ Kartlägga:

- underlätta att veta vem som finns i området och hur aktiva de är, synliggör små organisationer, företag, samla kontaktpersoner
- synliggör kunskap och koppla t.ex. skola och besökare med kunskapsbärare (jägarna, skogsbrukarna, Naturvårdarna, djurhållarna, Kanotpoolen, Fiskeförening, Orienteringsföreningar, ornitologer m.fl.) = Kunskapsbank
- bidra till att utveckla och tillgängliggör informationen om fjället (betydande mängd av historia och kunskap om fjället finns redan, kulturarvet) - extern kommunikation, tar fram gemensamt infomaterial på olika språk i samarbete med t.ex. bostadsbolagen och skolorna.

→ ta fram en intern kommunikationsplan

- tydliggör vem som ska kontaktas i vilken organisation och ansvarsområden, som gör det möjligt för aktörerna att få inblick i vad som kommer att hända på vissa datum t ex röjning, ta upp bryggor mm.
- undvika intressekonflikter eller löser de tidigt
- stärka samverkan mellan stad och landsbygd i staden
- ta fram en plan som tydligt visar vem som har vad och vem som är ansvarig att ta bort/hantera arbetsuppgifter när organisationen försvinner
- bidra till att relevanta lokala, väl förankrade beslut fattas inom rimlig tid, att tjänstepersoner känner att de har tydligare mandat att fatta beslut
- lösa utmaningar gemensamt (växande)

→ engagera:

- få de som bor i närheten bli mer engagerad och nyttja området mer, väcka deras delaktighet både med små och stora insatser för att skapa viktig vi-känsla
- bjuder på ett bokningsbart kläd och utrustningsförråd för såväl barn liksom vuxna och besökare, där man kan hyra skridskor, skidor, pulkor mm
- öka stoltheten hos dem som bor och verkar där, bygger förståelse och respekt för varandras olikheter.
- markägare måste vara med från början
- stärker ungdomarnas roll på arbetsmarknaden – Guidningsutbildning.
- synka med de olika bostadsbolagen

→ stödja verksamheterna:

- deras utveckling och utökad naturbete
- vara ett bra ställe att göra reklam, nå ut till fler människor; få en större besöksgrupp - extern kommunikation

- förenkla kommunikation mellan olika aktörer ge möjligheten att ta del av andras verksamheten djupare och sy ihop verksamheterna (t ex paketera gemensamma aktiviteter, gemensam infrastruktur t ex utekök, satsar på den gemensamma cykelleden, anpassa infrastruktur och området för att bli tillgänglig för olika målgrupper)
- stärker aktörernas arbete för hållbar platsutveckling

→ ta fram en gemensam, lokal utvecklingsplan för platsutveckling i bred samverkan med vision och policy

- hur definierar vi 'Hållbart Vättlefjäll' och vilket budskap har vi?
- användandet av områden så att det inte slits på naturvärden, värna hållbarheten och samverkan för tillgängligheten av en värdefull skogsmiljö för allmänheten
- bidra till att uppfylla Göteborgs stads hållbarhetsmål och koppla till Göteborgs Stads nya besöksstrategi.
- hjälper med att öka betestryck från betande djur som håller markerna öppna.
- utveckla friluftsliv och besöksnäring i synk med naturvårdsarbetet
- utveckla en gemensam betesplan: nya former för markrestaurering genom odling och betande djur i kombination med hållbarhetsdriven naturturism.
- hitta resurser för företagets och föreningslivets deltagande för ett hållbart Vättlefjäll
- driver utvecklingsarbetet runt gårdarna i dialog med arrendatorerna
- möjliggör en fast anställd fåraherde för Vättlefjäll som håller i utmarksbete för mark restaurering
- i samarbete med aktörer i andra naturskyddsområden i regionen, bl.a. i skärgården få till test och utvecklingsprojekt för ökad lokal livsmedelsproduktion av grönt och kött för att utveckla och säkra naturvärden och den biologiska mångfalden. Det är viktigt eftersom mindre ekonomiska resurser kommer ges till naturvärden i ekonomiska kristider.
- finna en samordning för selektivt och mer naturvårdande skogsbruk
- knyta starka band till varandra (särskilt de som erbjuder något i Vättlefjäll) för att ta hand om besökaren gemensamt och för att kunna "lämna" över besökaren till varandra.
- titta på och styra allmänna resurser och infrastruktur
- får ett sammanhållet gestaltningsspektiv (att man känner att man kommer till ett och samma område oavsett vem som är delansvarig i vad)
- en genomtänkt strategi för byggnation i hela området
- utveckla skötselplanen borde utvecklas i samverkan med parterna.
- få ett lagligt skydd för de mest värdefulla delarna
- enhetlig plan för skyltning, underhåll av leder - cykelleder?
- ta fram en affärsplan för kombinerad betesdrift och naturturism
- Tillsynen borde organiseras upp
- Test och utveckling av Agroforestry som verktyg för markrestaurering och biologisk mångfald.
- de som äger marken långsiktigt behöver kunskap om hur det skall skötas
- Utomhuspedagogisk plan för barn och familjer

→ Finansiering

- det finns en verksamhet vars överskott och verksamhet bidrar till att utveckla hela Vättlefjäll.
- söka externa pengar (från länsstyrelsen, bidrag, stiftelsen, naturskyddsföreningen)
- medlemsavgift,
- gränsdragningar måste vara klara, t ex: Platåberget
- medlemmar finansiera sina egna deltagare
- statliga och kommunala organisationer borde omprioritera medel för en sådan samorganisation.
- hitta någon form av samfinansiering.
- Samfinansieringen borde ske mellan kommunerna, länsstyrelsen, regionen och andra.

- en organisation med intresse finansierar t ex national heritage i England, och Vättlefjäll finansiera genom att ha verksamheter som tillför något, 'att det blir ett kretslopp mellan oss och organisationen'.
- varje deltagare finansiera sin del.
- Sålda upplevelser
- Frivilliga avgifter, t ex med swishkod (Vid Plikta lekplats i Slottskogen erbjuds kylväska med korv etc och folk kan köpa de med swish, Toaletter skulle kunna betalas av frivillig basis, Umeå delningsekonomi plattform – Umigo)
- föreningsstöd kan vara en del i samfinansiering
- Hitta samarbetspersoner, Gbg stad, PONF
- Genom medlemskap/avgift
- via t ex naturpass (kolla – naturpasset)
- Samfinansieras – botten till samfinansiering med de stora aktörerna GBG stad, Ale kommun, Västkuststiftelsen.
- Turistföretag – ta extra betalt för att bidra till skötseln inkludera passavgiften
- Huvudintressenterna finansierar, medan föreningar och entreprenörer är möjliggörare
- T ex kommunen finansiera en handikapptoalett och där björnsjöåsvildmark samfinansiera för att också kunna nyttja toaletten.

Plattformen/Samarbetsorganisationen skulle - Hur?

- en grupp av anställda som leder plattformen och utför arbetsuppgifterna
- fungera utan att det blir för demokratiskt
- använda kultur som verktyg
- Det behövs något/någon i grunden som håller ihop allt
- Välja ett råd med olika arbetsuppgifter
- knyta olika kunskap till varandra
- koppla till en hemsida
- paket och erbjudanden skulle vara bokningsbara
- behöver struktur
- plattform skulle vara både fysisk och digitalt
- En samverkan borde ske där Fastighetskontoret och Västkuststiftelsen är huvudaktörer för denna organisation.
- I samverkan mellan kommunerna, länsstyrelse och Region
- verka för ett steg 2 i detta utvecklingsprojekt som ett nytt Leader projekt. Att på detta vis utveckla handlingsplaner för respektive kommun med koppling till Vättlefjäll och Lab 190 området.
- planerbart med långsiktighet i avtal och samarbete
- upprättar en bokningsfunktion med brevutskick
- Bli en del av en stor organisation som har kunskap om att bevara ett område
- Förslag: Länsstyrelsen är representerat ledare, en Gbg förvaltning som är i kommunikation med andra förvaltningar, aktiva föreningar och aktörer, de som förvalta lederna. Västkuststiftelsen är utförare.
- ha tydliga roller
- Kommunikation med och mellan aktörerna som är inblandade:
 - o att kommunikationen kan ske på ett enkelt och engagerande sätt
 - o att det är roligt och inte blir för krångligt
 - o att det finns en enkel digital kommunikationsplattform
 - o någon slags digital bulletin, där en kan skriva nu händer det här så att alla kan se vad som händer.
 - o En platt kommunikationsform där alla kan nå alla.

- Att ha med naturvårdskunnig kompetens så att man inte överprioritera den mänskliga närvaron utan att man balansera det med naturens egen värde.
- Tydlighet i planer. Snabb och lättroblig planunderlag för att få ett brett engagemang. Tydlighet och enkelhet i planer och kommunicerbara gemensamma målbilder
- Att lägga fokus på att göra något tillsammans att ha som mål att göra något tillsammans som väcker ett gemensamt engagemang
- T ex att ha en gemensam Vättlefjälldagen

Plattformen/Samarbetsorganisationen - Målet?

- att det finns ett ställe att skicka folk till
- får en helhet för området och kunskap om hur man få använda området utifrån reservatets villkor.
- Att ställa området till förfogande för många och nyttja området så varsamt som möjligt.
- att skapa naturkontakter kan fyllas upp, att samverka ger möjligheter till naturkontakter.
- Det är vinna vinna att bygga upp en samlarbetsplattform om myndigheter, förvaltningar, föreningar och näringsliv samfinansierar en gemensam drifts och samlarbetsorganisation.
- Lokalt medskapande hållbarhetsdriven platsutveckling med visioner, mål, handlingsplaner, organisation och samfinansiering.
- Uppfylla Göteborgs stads hållbarhetsmål.
- Ett hållbart Vättlefjäll som är öppet för alla.
- Stoppa igenväxning och säkra utveckling av bete
- Det är att hantera Vättlefjäll på ett hållbart sätt
- Att få till den stora visionen: att möjliggöra, tillgängliggöra området för personer med en funktionsnedsättning och därtill att man koppla det till att göra det till naturturism/ekoturism och då kan vi vara en del med vår kunskap inom området personer med funktionsnedsättning.
- En samordning då dessa områden är nationellt prioriterade för att avskrivas som "utanförskapsområden" och "utsatta områden". Ett arbete med utveckling av ett hållbart Vättlefjäll som en resurs bättre än i dag för staden skulle höga statusen på dessa områden. Det skulle betyda väldigt mycket.
- Hållbarhet i samverkan

